

Európai viszony

Európa-ellenesség és Európa-barátság a parlamenten kívüli pártok a kampányban

Egy-egy választás mindenütt megpróbálkoznak pártok is. A 2009-es magyar politikai erő volt képes listaállításhoz elegendő Jobbik Magyarorszáért

alkalmával a világon parlamenten kívüli EP kampányban négy összegyűjteni a számú ajánlószelvényt: a Mozgalom, a Magyar

Kommunista Munkáspárt, a Magyarországi Cigányszervezetek Fóruma, Roma Összefogás Párt és a Lehet Más a Politika – Humanista Párt szövetsége. Ezek a pártok – a radikális jobb- és baloldali, az etnikai alapon szerveződő és a zöldpárt – széles politikai spektrumon helyezkednek el, ennek ellenére programjukat vizsgálva néhány közös vonást is felfedezhetünk. Az országgyűlési választásnál várhatóan alacsonyabb részvétel miatt az EP voksolásra mindegyikük ugródeszkeként tekint, amely meghozhatja számukra az áttörést. Éppen azért a programok – az LMP kivételével – nem kifejezetten Uniós szakpolitikákról szólnak. Az alábbiakban áttekintjük a velük kapcsolatos információkat és elhelyezzük őket lehetséges európai szövetségi rendszerükben is.

1. Viszony Európához. A Jobbik és a Munkáspárt homlokegyenest eltérő ideológiából kiindulva totálisan átértelmezné Magyarország helyét az európai dimenzióban: az Unió, mint egy pénznyelő, bürokratikus, gonosz birodalom jelenik meg, amely a Jobbik esetében a magyar nemzeti érdek, a Munkáspárt esetében a kisember ellen lép fel karöltve a globális tőkével. Az LMP és az MCF ezzel szemben nem a meglévő keretek felmondását, hanem az Unió adta lehetőségek hatékonyabb kihasználását tűzi ki célul programjában. Előbbi esetében konkrétan megfogalmazzák, hogy az Uniót a gazdasági válság után a fenntartható fejlődés globális modelljévé kell tenni, olyan Magyarország sorsát is döntően befolyásoló területeken, ahol a lényegi kérdések közösségi szinten dőlnek el. Az MCF a cigányság európai képviselétől a magyar közállapotok javulását várja.

2. Európai szövetséges pártcsaládok és pártok. Európai kitekintésben a Jobbik helyzete és elképzelései a Brit Nemzeti Párttal mutatnak hasonlóságot, illetve – amennyiben mandátumot szereznek – a Nemzetek Európája koncepciót képviselő, ugyanakkor sok kérdésben meglehetősen heterogén frakcióban foglalnának helyet. Az LMP programja szinte minden tekintetben az Európai Zöldek - Európai Szabad Szövetségben résztvevő pártokéval van szinkronban, szakpolitikai elképzeléseik megfelelnek testvérpártjaik nézeteinek. A kádári nosztalgiára és a válság hatására a kapitalizmusból való kiábrándulásra építő Munkáspárt helye elvileg Európai Baloldal frakcióban lenne, amely azonban maga is meglehetősen megosztott, csak a baloldaliság és jelenlegi struktúra elutasítása a közös elem. Még sajátosabb helyzetben van az MCF, hiszen etnikai alapon szerveződő frakció jelenleg nincs az Európai Parlamentben, ezért vezetőik szerint ők siker esetén a kisebbségi magyar pártokkal lépnének szövetségre.

3. Szakpolitikák és szakpolitika-pótlékok. Szakpolitikai javaslataik a magyar demokrácia húsz év alatt elhanyagolt, vagy a politikai elit által eredménytelenül kezelt válságjelenségeire és a világgazdasági krízis új kihívásaira keresik a választ. A diagnózist tekintve sok esetben hasonlóak: vidéken a családi birtok és a falu megtartó szerepének erősítése, hazai mezőgazdasági termékek támogatása; az ipar és a szolgáltatás területén: a munkavállalói jogok védelme, a magyar kis- és középvállalkozások melletti kiállítás a multinacionális cégekkel szemben közös elem. A földvásárlási moratórium meghosszabbítása, a közbiztonság megerősítése és falusi kisiskolák fenntartása mindegyikben szerepel. A mögöttük lévő ideológia érvrendszer azonban teljesen eltérő, illetve az egyes pontok rendkívül változatos szakmai színvonalon mozognak. A Roma Összefogás esetében egységes program nem is lelhető fel, a párt elsősorban a fenyegetettség érzésre és a roma összetartozásra épít, a médiában megjelenő nyilatkozataikban csak olyan általánosságokat említenek, mint az oktatás területén a diszkrimináció felszámolása, vagy a segélyezési rendszer hatékonyabbá tétele. A Munkáspárt és a Jobbik esetében a radikális ideológia erőteljesen felülírja a szakmaiságot, elszakadnak az EP ügyektől és helyenként a teljes irrealitásba csapnak át: Előbbi párt esetében az újra kinyitandó magyar szénbányákat, állami által a magáncégekre alkalmazott elbocsájtási moratóriumot, a fiataloknak alanyi jogon járó első munkahelyet és első lakást; utóbbi esetében a feudális Szent Korona Tanra épülő alkotmányt, a „kazah testvérnéppel” és a nemzetközi renegát államokkal folytatott energiahordozó kereskedelmet, vagy a „globális uralmi rend” által „elsajátítási élet-

térként” kezelt magyar föld védelmét elég megemlítenünk. Szakmailag és vizuálisan az LMP programja a legerősebb, az egyetlen ezek közül, ahol konkrét törvényjavaslatok, szakpolitikai intézkedések jelennek meg a többiekénél jóval igényesebb megjelenésű kivitelben. Nagy hangsúlyt fektetnek arra, hogy európai programjukban csak olyan szakpolitikák szerepeljenek, amelyek ténylegesen az unió hatáskörébe tartoznak, mint a Bázeli II. pénzügyi rendszer felülvizsgálata és a Tobin-adó bevezetése a pénzügyek területén, a kulturális autonómia támogatása a kisebbségek esetében, a Közös Agrárprogram áthangolása környezetbarát kis- és középbirtokon zajló biotermelésre, vagy génmódosított vetőmagok kiszűrése az élelmiszerbiztonságban.

4. Uniós kompatibilitás. Kizárólag az uniós politikára vonatkozó programot csak az LMP esetében találunk, a többiek által megfogalmazott tézisek gyakorlatilag a belpolitikai indíttatásúak. Ezen pártok közül úgy tűnik, egyedül a Jobbiknak van esélye mandátumot szerezni, azonban ők sem programjuk, hanem a romakérdéssel kapcsolatos szélsőséges indulatok meglovagolása és a Magyar Gárdát övező médiafigyelem következtében léphetik át az öt százalékos küszöböt. A többiek számára anyagi erőforrások és médiafigyelem hiányában valószínűleg csak a részvétel marad mivel nem igazán tudják programjaikat – annak minőségétől függetlenül – láthatóvá tenni.

Források, ahonnan a magyar parlamenten kívüli pártok meríthettek:

<http://www.scribd.com/doc/15716956/Euro-Manifesto> - brit nemzeti párt

<http://www.scribd.com/doc/15716956/Euro-Manifesto> angol zöldek

http://www.gruene.de/fileadmin/user_upload/Dokumente/Europawahlprogramm/Europawahlprogramm.pdf német zöldek

http://www.sinnfeineu.com/media/EU09_ManifestoWeb.pdf ír Sinn Féin

<http://www.pcf.fr/> - francia kommunisták honlapja

<http://home.rifondazione.it/xisttest/content/view/4967/310/> - ez az egyik olasz kommunista párt programja,